

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δ/νσις : Ιωάννου Γενναδίου 14 – 115 21, Αθήναι
Τηλ. 210-72.72.204, Fax 210-72.72.210, e-mail: contact@ecclesia.gr

Πρωτ. 187

Αριθμ.

Διεκπ. 79

Αθήνησι 15^η Ιανουαρίου 2015

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρός

τήν Ἱεράν Ἀρχιεπισκοπήν Ἀθηνῶν καί
τάς Ἱεράς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Θέμα: *«Λειτουργία ἰστοσελίδων ἐκ μέρους ἐκκλησιαστικῶν φορέων
καί ἐκ μέρους κληρικῶν καί μοναχῶν»*

Ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος, κατά τάς Συνεδρίας τῆς 9^{ης} Δεκεμβρίου 2014 καί τῆς 14^{ης} Ιανουαρίου ἐ.ἐ., διεξήλθε τό ζήτημα τῆς δημιουργίας καί τηρήσεως σελίδων στό διαδίκτυο (μέσα κοινωνικῆς δικτυώσεως ἢ καί αὐτοτελῶν ἰστοσελίδων ὑπό διάφορες μορφές) ἐπ' ὀνόματι Ἐνοριῶν. Παρίσταται πρόδηλο ὅτι ἡ μέσῳ διαδικτύου ἀπόπειρα ἀσκήσεως ποιμαντικῆς ἐκ μέρους τῶν Ἐφημεριῶν, ὅσο καλοπροαίρετη καί ἐάν εἶναι, δέν εἶναι δυνατόν νά ὑποκαταστήσει τήν ζῶσα, βιωματική σχέση τῶν πιστῶν μεταξύ τους καί μέ τόν Ἐφημέριο ἐντός τοῦ πλαισίου τῆς Ἐνορίας ὡς ἐνεργοῦ κυττάρου τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς. Ἐπιπλέον, σέ καμία περίπτωση δέν πρέπει μέσῳ τῆς λειτουργίας τέτοιων ἰστοσελίδων νά δίδεται ἡ πλαστή ἐντύπωση, ἀκόμη καί στούς ἐπισκεπτόμενους αὐτές μέ εἰλικρινές ἐνδιαφέρον, ὅτι ἡ ἐπίσκεψη σέ ἰστοσελίδες τοῦ εἴδους ἀναπληροῖ τήν συμμετοχή τους στήν λειτουργική ζωή ἢ ὅτι ἀποτελεῖ εἶδος ἢ ἐκδήλωση πίστεως. Κατά τό παρελθόν ἔχει παρατηρηθεῖ ἡ λειτουργία ἰστοσελίδων, εὐτυχῶς ἀπό ἰδιῶτες, μέ ἀπομιμήσεις τῆς ἀνθρώπινης εὐλά-

βειας, πού υπερέβησαν τά ὄρια καί τῆς γελοιότητος (π.χ. ἄναμμα online κεριοῦ σέ ἴστοσελίδα).

Κατά συνέπεια, σελίδες Ἐνοριῶν στό διαδίκτυο δύνανται νά λειτουργοῦν, ἐφ' ὅσον:

1. Ἴχει ληφθεῖ σχετική ἀπόφαση τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐνορίας γιά τό ἄνοιγμα τῆς διαδικτυακῆς σελίδας, ἡ ὁποία περαιτέρω ἔχει ἐγκριθεῖ ἀπό τό Μητροπολιτικό Συμβούλιο.

2. Ἀποβλέπουν στήν ἐνημέρωση τοῦ κοινοῦ γιά τήν λειτουργική ζωή τῆς Ἐνορίας (π.χ. πρόγραμμα ἀκολουθιῶν) καί τήν ἐν γένει πνευματική ζωή καί φιλανθρωπική δράση της (παρέχουν ἐνημέρωση γιά προγράμματα κατηχήσεως, ἐθελοντικῆς αἰμοδοσίας, συγκέντρωση τροφίμων γιά συσσίτια, ἐνίσχυση τοῦ ἐθελοντισμοῦ κ.λπ.) ἢ τήν ἱστορία τοῦ οἰκείου Ναοῦ. Πρός τόν σκοπό αὐτό, ἐπιτρέπεται καί ἡ δημοσίευση ἢ ἀναδημοσίευση δόκιμων θεολογικῶν κειμένων γιά τούς ἐνδιαφερόμενους ἀναγνώστες (κειμένων ἐρμηνευτικῶν, κηρυγμάτων κ.λπ.).

3. Δέν προβαίνουν στήν προσωπική προβολή λαϊκοῦ ἢ κληρικοῦ, οὔτε στήν προσβολή τῆς τιμῆς καί τῆς ὑπολήψεως οὐδενός προσώπου, λαϊκοῦ ἢ κληρικοῦ. Ἡ ἴστοσελίδα τῆς Ἐνορίας ὀφείλει, ὅπως καί ἡ ἴδια ἡ Ἐνορία, νά προαγάγει τήν ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητική ἐνότητα ὅλων τῶν μελῶν της καί τήν εὐχαριστηριακή συμμετοχή τους στό ἐκκλησιαστικό γεγονός ὑπό τήν εὐλογία τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου.

Οἱ ἀνωτέρω ὅροι ἰσχύουν, γιά τήν ταυτότητα τοῦ λόγου, καί γιά τήν λειτουργία στό διαδίκτυο σελίδων Ἱερῶν Μονῶν, Ἱερῶν Προσκυνημάτων, Ἐκκλησιαστικῶν Ἰδρυμάτων κ.λπ. τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων.

Ἐκ δευτέρου, ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος ἐξήτασε τό παρεμφερές ζήτημα τῆς λειτουργίας προσωπικῶν σελίδων σέ διαδικτυακά μέσα κοινωνικῆς δικτυώσεως καί ἴστοσελίδων ἀπό κληρικούς παντός βαθμοῦ καί μοναχοῦς. Ἀσφαλῶς, κατά τό Σύνταγμα ἡ δημόσια ἔκφραση τῶν στοχασμῶν καί τῆς γνώμης ὡς στοιχεῖο ἀναπτύξεως τῆς προσωπικότητος καί ἡ συμμετοχή στήν «κοινωνία τῆς πληροφορίας» εἶναι κατοχυρωμένη γιά ὅλους (5, 5Α, 14 Συντ.), ὑπό τούς περιορισμούς πού περιγράφουν οἱ οἰκεῖες διατάξεις (μὴ παραβίαση τῶν δικαιωμάτων τῶν ἄλλων, τοῦ Συντάγματος, τῶν χρηστῶν ἠθῶν κ.λπ.).

Ἦδη πολύ πρό τῆς ἐπικρατήσεως τῶν ἰδεῶν τοῦ εὐρωπαϊκοῦ διαφωτισμοῦ καί τῆς θεωρίας τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων, ἡ διδα-

σκαλία καί τό κανονικό δίκαιο τῆς Ἐκκλησίας εἶχε θέσει στό ἐπίκεντρο τήν ἐλευθερία ἐπιλογῆς καί λόγου τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ αὐτοπροαίρετη ὁμως προσέλευση στόν Ἱερό Κλήρο καί τόν Μοναχισμό συνεπάγεται ὄχι ἀπλῶς σειρά τυπικῶν ὑποχρεώσεων γιά τόν προσερχόμενο καί «εἰδική κυριαρχική σχέση» του μέ τόν τοπικό του Ἐπίσκοπο, ἀλλά κυρίως συνειδητή καί διαρκή προσπάθεια ἐκ βάθρων ἀνακαινίσεως τῆς ζωῆς του.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει ὅτι οἱ μοναχοί δέν ἐπιτρέπεται νά ἐκφράζονται, ἀκόμη καί διά τῶν μέσων τοῦ διαδικτύου, διά τρόπου ὁ ὁποῖος τούς ὀδηγεῖ στήν ἀλλοτρίωση τῆς ἀσκητικῆς τους ὑποσχέσεως καί σέ ἀνάμειξή τους σέ ἐγκόσμιες μέριμνες, γεγονός πού πλήττει τήν φύση τοῦ Μοναχισμοῦ.

Παραλλήλως, τόσον οἱ μοναχοί ὅσον καί οἱ κληρικοί παντός βαθμοῦ ὀφείλουν νά μήν λησμονοῦν, ὅτι τήν ιδιότητά τους αὐτή δέν τήν χάνουν καί δέν μετατρέπονται σέ ἀπλοῦς ιδιώτες, ὅταν διαδίδουν τίς ἀπόψεις τους στό διαδικτύο, ὅπως δέν τήν χάνουν οὔτε ὅταν ἐκφράζουν τίς ἀπόψεις τους διά τοῦ τύπου ἢ σέ δημόσιο χῶρο. Ὁ σεβασμός πού ἐμπνέει τό μοναχικό ἢ ἱερατικό σχῆμα τους στό κοινό τῶν ἀναγνωστῶν τους δέν μπορεῖ νά χρησιμοποιεῖται γιά τήν ἀνάπτυξη διχαστικοῦ λόγου, τόν προπαγανδισμό, τήν ὑποστήριξη παρατάξεων, τήν ἔκφραση προσωπικῆς ἐμπαθείας, τήν προσβολή τῆς τιμῆς καί τῆς ὑπολήψεως λαϊκοῦ ἢ κληρικοῦ ἢ ἀκόμη καί τήν πρόκληση σχίσματος πρός τόν τοπικό Ἐπίσκοπο ἢ πρός ὅσους ἔχουν τήν εὐθύνη διοικήσεως ἄλλων Μητροπόλεων, ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καί Πατριαρχείων, δηλαδή γιά ἐπιδιώξεις, πού ἀνήκουν στήν ἀνθρώπινη παθολογία, δέν ἐντάσσονται στό σωτηριολογικό σκοπό τῆς Ἐκκλησίας καί προκαλοῦν διαίρεση τοῦ Σώματός Της. Ὁ δημόσιος λόγος πού ἀναπαράγει τά προαναφερθέντα χαρακτηριστικά δέν εἶναι ἀπλῶς «παράνομος» ἢ «ἀνήθικος» ἢ «ἀντικανονικός». Εἶναι λόγος παντελῶς ἄσχετος μέ τήν Ἐκκλησία, ἀποτελεῖ «αἵρεση», δηλαδή ἐκτροπή τοῦ κληρικοῦ καί τοῦ μοναχοῦ ἀπό τήν ἀποστολή στήν ὁποία προσῆλθε ἐκουσίως, καί προτίμηση (αἵρεση) προσωπικῆς ἐκδοχῆς γιά τό καθῆκον του ὡς κληρικοῦ ἢ μοναχοῦ καί τό περιεχόμενο τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ γεγονότος, καί, ὡς τοιοῦτος, εἶναι λόγος ἀποδοκιμαστέος.

Ἀποτελεῖ περιεχόμενο ποιμαντικῆς εὐθύνης ἐκάστου Ἐπισκόπου ἢ παρακολούθηση καί ἐπίβλεψη τῆς τηρήσεως τῶν ὡς ἄνω ὄρων, ὅπως καί ἡ λήψη καταλλήλων μέτρων πρός παῦσιν τυχόν φαινομένων ἐκτροπῆς.

Ἐντολῇ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

+ Ὁ Μεθώνης Κλήμης